

Inhoudsopgave

1. Welkom op Het Startblok!	1
2. Visie op leren & ontwikkelen	1
Thematisch en Ontwikkelingsgericht Werken	3
Cirkel van Basisontwikkeling	3
Onze Rol als Pedagogisch Professional	3
3. Pedagogische basisdoelen.....	3
A. Emotionele Veiligheid	4
B. Sociale competenties	7
C. Waarden, normen en cultuur	9
D. Persoonlijke competenties	11
Vaardigheden pedagogisch medewerkers	12
4. Ontwikkelingsstimulering	14
VVE-programma Startblokken	14
Het volgen van de ontwikkeling	15
Beredeneerd aanbod	15
Differentiatie	16
Meertaligheid	16
5. Kwaliteit en overige wettelijke eisen	17
Kwaliteitscyclus Interne kwaliteit	17
GGD- inspectie.....	17
Omvang Voorschoolse educatie	18
6. Personeel en groep samenstelling	19
Samenstelling team.....	19
Opleiding	19
VOG	19
Stagiaires & Vrijwilligers	19
Groepsgrootte en beroepskracht/vrijwilliger-kind-ratio	19
Achterwacht	20
Verlaten van de stamgroep	20
Samenvoegen van groepen.....	20
Vier-ogenprincipe	20
Pedagogische Beleidsmedewerker	20
7. Het wennen op de groep.....	22

Starten	22
Algemene afspraken tijdens het wennen:	22
Stappenplan wanneer het kindje langer nodig heeft om te wennen	22
8. De doorgaande lijn	23
9. Vragen en Klachten	24

1. Welkom op Het Startblok!

In dit pedagogisch beleidsplan beschrijven wij in hoofdlijnen hoe wij ons pedagogisch handelen vormgeven binnen de peuteropvang met voorschoolse educatie (VE) op basisschool Het Startblok. Dit beleid wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld op basis van inzichten uit de praktijk en veranderende wet- en regelgeving.

De voorschoolse educatie wordt aangeboden binnen onze basisschool Het Startblok. Onze visie op de ontwikkeling en het leren van het jonge kind sluit nauw aan bij de bredere schoolvisie. Het werken aan een doorgaande lijn zowel op praktisch als op pedagogisch-didactisch vlak is voor ons vanzelfsprekend. We zien de peutertijd als een onmisbare eerste stap in een doorgaande ontwikkelingslijn die doorloopt in het basisonderwijs.

We streven naar een veilige, vertrouwde en stimulerende omgeving, waarin peuters zich optimaal in de breedte kunnen ontwikkelen. Voor ouders is dit beleid een duidelijke leidraad: het maakt inzichtelijk waar wij voor staan en hoe wij de ontwikkeling van hun kind ondersteunen. We zien ouders als educatieve partners en dragen samen verantwoordelijkheid voor een goede start.

Nick van Deursen
Directeur Het Startblok

Inge Gerbrands
Coördinator peutergroepen

2. Visie op leren & ontwikkelen

Op Het Startblok werken kinderen, ouders en leerkrachten samen aan een mooie toekomst. Dat doen wij binnen een verbindende en gastvrije omgeving waarin ieder kind zich gezien voelt en alle mogelijkheden krijgt om zichzelf te ontwikkelen. Wij geloven dat een kind pas echt kan leren als het zich **veilig, gezien en geliefd** voelt. Vanuit die basis begeleiden wij peuters in hun eerste sociale contacten, hun taalontwikkeling, motoriek en zelfvertrouwen.

Onze kern-uitgangspunten:

Iedere peuter is welkom

Ongeacht achtergrond of thuissituatie. We bieden een sfeer van inclusie, respect en verdraagzaamheid. Kinderen en het gezin om hen heen leren elkaars cultuur, gewoontes en feesten kennen en waarderen.

Ieder kind ontwikkelt zich op eigen wijze en in eigen tempo

We erkennen dat ontwikkeling sprongsgewijs verloopt en niet altijd direct zichtbaar is. Verschillen tussen kinderen zijn normaal. We kijken naar de gehele ontwikkeling – cognitief, sociaal, emotioneel en motorisch – in samenhang: hoofd, hart en handen.

Hoge verwachtingen en ondersteuning bij de eerstvolgende stap

Door zorgvuldige observatie signaleren we waar een kind staat in zijn of haar ontwikkeling. We sluiten aan bij de zone van naaste ontwikkeling en stimuleren doelgericht verdere groei.

Ontwikkeling is een sociaal proces

Door interactie met volwassenen en andere kinderen leren peuters. We dagen uit, benoemen, stellen vragen, bieden structuur en veiligheid. De samenwerking met ouders is daarbij essentieel: opvoeding doen we samen.

Spel is de motor van leren

Kinderen leren door te spelen. Binnen spel beleven ze betekenissen, ontwikkelen ze begrippen en oefenen ze vaardigheden. We werken thematisch, sluiten aan bij hun leefwereld en zorgen voor betekenisvolle leerervaringen.

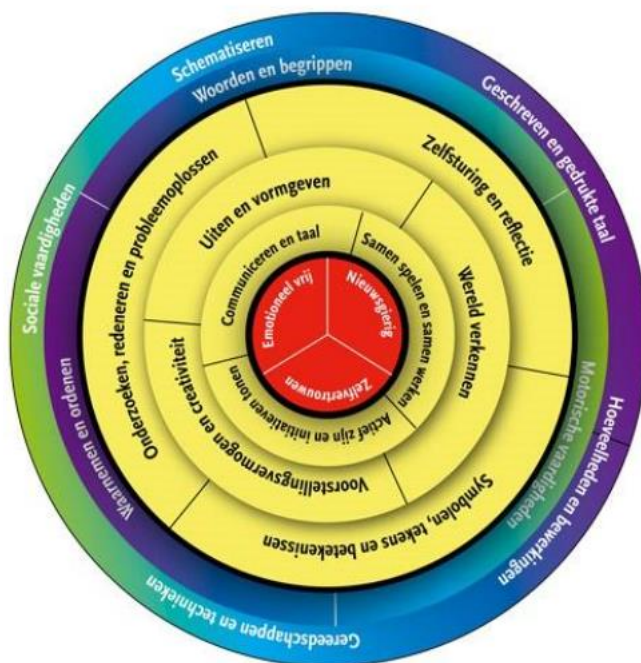
Thematisch en Ontwikkelingsgericht Werken

We werken met ontwikkelingsgerichte thema's, waarin we de natuurlijke nieuwsgierigheid en leerdrang van kinderen aanspreken. Binnen het kader van Basisontwikkeling richten we ons op vier centrale ontwikkelingsgebieden:

- Sociaal-emotionele stabiliteit
- Motorische ontwikkeling
- Communicatieve ontwikkeling
- Denkontwikkeling

Cirkel van Basisontwikkeling

Binnen Basisontwikkeling zijn deze gebieden uitgewerkt in doelen in de doelencirkel. Deze doelencirkel geeft richting aan mogelijke leerprocessen die de ontwikkeling van kinderen vooruit kan helpen. Ontwikkelen doe je als kind zelf, maar het gaat niet vanzelf. Wij nemen verantwoordelijkheid voor een deel van deze ontwikkeling door de behoefte aan leren uit te lokken binnen spel.

Onze Rol als Pedagogisch Professional

- We creëren een rijke, uitnodigende leeromgeving
- We observeren, stimuleren, interageren, benoemen, en spelen mee
- We nemen verantwoordelijkheid voor het uitlokken van leergedrag, maar erkennen dat het kind zélf ontwikkelt – in eigen tempo en vanuit intrinsieke motivatie.

3. Pedagogische basisdoelen

De pedagogische basisdoelen zijn ontleend aan de Wet Kinderopvang en de uitwerking daarvan in het Besluit Kwaliteit Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk. U leest hier hoe wij dit dagelijks invullen.

Pedagogische basisdoelen:

- A. Emotionele Veiligheid
- B. Sociale competenties
- C. Waarden, normen en cultuur
- D. Persoonlijke competenties

A. Emotionele Veiligheid

Emotionele veiligheid en de pedagogisch medewerker

Peuters moeten kunnen spelen in een veilige en vertrouwde omgeving waar ze zich geborgen voelen. Deze randvoorwaarden worden grotendeels bepaald door de pedagogisch medewerkers, de ruimte waarin de groep zich bevindt en het contact met andere peuters. Wie zich veilig voelt, zal zich makkelijker openstellen voor het aanleren van nieuwe vaardigheden. P.m.'ers gaan een persoonlijke relatie aan met ieder kind. De peuter kan steun zoeken en zich laten troosten. Een veilige omgeving betekent ook dat de pedagogisch medewerker de lichaamstaal en gesproken taal van de peuter ziet, verwoordt, begrijpt en hier adequaat op reageert. Het praten met peuters doen we zoveel mogelijk op ooghoogte, zodat we oogcontact maken en goed kunnen luisteren. Onze stem verheffen we zo min mogelijk. We leggen uit waarom we iets doen of waarom we iets verlangen van hem/haar. Lichamelijk contact, een knuffel, is daarbij onmisbaar.

Overdracht

Om goed in te kunnen inspelen op de behoeften van peuters, is voor ons overdracht van belang, intern en met ouders/verzorgers. Pedagogisch medewerkers overleggen met elkaar over de aanpak en zorgen voor een dagelijkse overdracht, op die manier voelt de peuter zich snel thuis.

We investeren in een persoonlijke relatie met ouders/verzorgers. Bij het halen en brengen en tijdens de inloop nemen we ruim de tijd voor persoonlijk contact. Ouders zien hoe hun kind speelt in de groep en waarmee gespeeld wordt.

Tijdens de inschrijving, het intakegesprek en de twee KIIK! -gesprekken nemen we uitgebreid de tijd te praten over de ontwikkeling van hun kind en wat we met elkaar daaraan kunnen bijdragen. Dit verstevigt de vertrouwensrelatie tussen de pedagogische medewerker, de peuter en de ouders/verzorgers en daarmee de voorwaarden om tot ontwikkeling te komen. Deze basis die

we leggen voor een warme relatie nemen ouders mee als hun kind doorstroomt naar groep 1 van de basisschool.

Mentorschap

Het mentorschap speelt ook een belangrijke rol in het bevorderen van het gevoel van veiligheid bij de peuters. Elk kind krijgt een mentor toegewezen. De mentor is voor dat kind het vaste aanspreekpunt voor ouders, collega's en voor de overdracht naar de school toe. Eventueel kan de mentor ook een rol vervullen in het contact met andere professionals. Het intakegesprek wordt door de mentor gedaan zodat er direct wordt kennisgemaakt. De mentor ontfermt zich vanaf het eerste begin over het kind en zorgt dat het kind kennismakt met de ruimte, de huisregels, de overige pedagogisch medewerkers en de andere kinderen binnen de groep. Geleidelijk aan leert het kind op deze manier omgaan met de groepsnormen en het dagritme. Met het oog op een betere signaleringsfunctie is de mentor altijd verantwoordelijk voor de 'grote lijnen' van de aan de mentor toevertrouwde kinderen. Als er bijzonderheden zijn rond de ontwikkeling van een kind dan bespreekt de mentor deze met de ouders.

De mentor van uw kind maakt per half jaar volgens het leerlingvolgsysteem KIJK! een observatie over zijn/haar welbevinden. Ouders worden door de mentor uitgenodigd voor een gesprek waarin de bevindingen worden besproken en hoe het verder met hun kind bij ons gaat. Bij tussentijdse zorgen worden ouders uitgenodigd voor een of meerdere extra gesprekken. De mentoren worden in het hele proces gesteund door hun leidinggevende.

Emotionele veiligheid en de groep

De peuters zitten dagelijks en voor een periode van 1,5 jaar in dezelfde vertrouwde groepsruimte met dezelfde kinderen. De meeste kinderen komen vijf dagdelen en bouwen een relatie op met dezelfde vaste pedagogisch medewerkers. Vertrouwdheid tussen de peuters ontstaat door regelmatig naast en met elkaar te spelen. Peuters zijn in elkaar geïnteresseerd. Ze proberen contact te maken en te communiceren. Gevoelens van vriendschap ontstaan als ze fijn met iemand kunnen spelen. Pedagogisch medewerkers helpen de kinderen om zich veilig te voelen bij elkaar. We helpen en begeleiden ze om elkaar te begrijpen en samen te spelen. Voor peuters die het Nederlands niet spreken kan een groep overweldigend zijn. We proberen extra steun te geven door ze op hun gemak te stellen en in hun nabijheid te blijven.

Emotionele veiligheid en de aangeboden activiteiten

De eigen groepsruimte biedt vertrouwdheid en veiligheid en is de vaste basis voor dagelijks terugkerende activiteiten. De thematische inrichting is duidelijk zichtbaar aanwezig. Terugkerende dagelijkse zaken en vaste inrichting bieden de peuters duidelijkheid en houvast en reguleert gedrag. De thematische inrichting wisselt ongeveer zes keer per jaar. We zorgen ervoor dat naast de seizoenen en de feesten ook andere thema's aan bod komen die bij de belevingswereld van de peuter aansluiten. Daarbij kunnen we denken aan: mijn lichaam, ziek zijn, ik krijg een broertje/zusje, etc. Ontwikkelingsgericht werken houdt ook in dat je juist in moet/kan spelen op actuele gebeurtenissen, bijvoorbeeld: als er sneeuw valt, heb je het over de

winter. Wanneer er een lieveheersbeestje over je hand loopt, heb je het over kleine beestjes. Wanneer iemand heel verdrietig is, heb je het over emoties, etc. Juist door aan te sluiten bij de belevingswereld van de peuter maakt het dat het kind zich snel veilig en fijn voelt op de Peuterspeelzaal.

De peuters kunnen het dagritme middels foto's op het prikbord volgen. Dit stimuleert het wennen; de peuter krijgt een besef van tijd en plaats en het stimuleert de taal- en denkontwikkeling van de peuter. Er wordt dagelijks gewerkt met een vaste volgorde van activiteiten. Dit is terug te zien in de dagplanning die de p.m.'ers maken op basis van de gezamenlijke themavoorbereiding. De p.m.'ers plannen en organiseren de activiteiten en de dagelijks terugkerende routines in dat rooster gedurende een thema.

Emotionele veiligheid en de binnen- en buitenruimte

We maken gebruik van hoeken en mogelijkheden om zichzelf terug te trekken maar ook samen activiteiten te kunnen doen. Daarnaast moet de inrichting voldoen aan een aantal eisen zodat het kind zich hier thuis, maar ook vrij kan voelen. De vloeren en muren zijn in rustige kleuren gehouden en worden regelmatig versierd met kleurige posters, maar vooral met het knutselwerk van de kinderen. Het houten meubilair heeft een warme uitstraling.

De groepsruimte is zodanig ingedeeld dat kinderen van verschillende leeftijden gerichte activiteiten kunnen doen en de pedagogisch medewerker vanuit elke hoek het kind goed in de gaten kan houden. Het aanbieden van activiteiten op enkele vaste momenten op de dag geeft het kind veiligheid en geborgenheid.

We hebben een eigen speelplein en we maken gebruik van het speelplein van de school op momenten dat het vrij is. Het speelplein is aangrenzend aan het gebouw van de basisschool en omringd door een hek. Onze p.m.'ers zijn zichtbaar en ook in de nabijheid van kinderen die wennen. Er is ruimte voor uitdaging en ontdekking, ruimte voor spel en beweging. De buitenruimte staat vermeld in Risico Inventaris Veiligheid en wordt maandelijks gecontroleerd op gebreken. Het plein is zodanig ingericht dat kinderen er veilig kunnen spelen. De speeltoestellen nodigen uit tot bewegingsspel (klimmen, klauteren, glijden). Verder worden er fietsen en stepjes gebruikt en is er een ontdekhoek met een zandkeuken. De peuters zijn buiten onder toezicht van de pedagogisch medewerkers de verhouding tussen het aantal kinderen en leidsters is hetzelfde als binnen de (stam)groep.

Emotionele veiligheid en het spelmateriaal

Het materiaal is afgestemd op de verschillende ontwikkelingsniveaus van de kinderen. Bijvoorbeeld voor de jongste peuters zijn dit veel verschillend aanvoelende materialen en voor de oudsten spelmateriaal dat meer een beroep doet op de cognitieve (verstandelijke) vaardigheden en materiaal dat voldoende uitdaging biedt. Het materiaal is voor een deel zodanig opgesteld dat kinderen de mogelijkheid hebben zelf te kiezen en zelfstandig te gebruiken. De pedagogisch medewerker stimuleert, helpt en adviseert het kind bij het kiezen van nieuw, spannend en of uitdagend materiaal. Ze weet waarin het kind goed is, wat hij leuk

vindt, wat zijn mogelijkheden en uitdagingen zijn. De kinderen mogen altijd hun vertrouwde knuffel, speen of iets dergelijks van thuis meenemen. Na het afscheid nemen worden deze, als het kind eraan toe is, in een schaal gelegd om kwijtraken te voorkomen. Het materiaal in de binnen- en buitenruimte mag geen (grote) gevaren opleveren voor de gezondheid van de kinderen. Grote speelobjecten worden regelmatig gecontroleerd op veiligheid.

Het materiaal ligt voor de kinderen binnen handbereik en alles heeft een vaste, vertrouwde plek. Door speelgoed een vaste plek te geven weten kinderen waar zij het kunnen vinden. Dit geeft een vertrouwd gevoel. Er is een gevarieerd aanbod. Timmeren, knutselen, sporten of spelletjes. De peuters krijgen alle ruimte om te experimenteren met verschillende materialen en met verschillende spelsituaties

B. Sociale competenties

Er is voldoende mogelijkheid voor kinderen om sociale ervaringen op te doen. Gedurende de hele dag zijn kinderen samen met andere kinderen, soms in een grote groep, soms in kleinere groepjes. Door met elkaar leuke dingen te doen, plezier te hebben, maar ook verdriet te delen en elkaar te troosten, door samen te eten, iets nieuws te ontdekken, samen te spelen, op je beurt te wachten en rekening houden met elkaar, ontstaat een gevoel van saamhorigheid. Binnen de groep kunnen vriendschappen ontstaan: deze kunnen gestimuleerd worden door daar positieve aandacht aan te geven (vriendjes mogen samen dingen doen).

Sociale competenties en de pedagogisch medewerker

Een peuter moet nog leren in groepsverband wat hij met speelgoed kan doen. Hij leert niet alleen door stimulering van de pedagogisch medewerker, maar ook omdat hij andere kinderen ziet spelen. Hij leert omgaan met 'de kleinste', 'de traagste', 'de drukste' van de groep. In het algemeen zie je dat de oudere kinderen vaak zeer zorgzaam zijn voor de jongere kinderen. De pedagogisch medewerker stimuleert de oudere kinderen om mee te helpen, bijvoorbeeld door de jongsten te helpen met het aantrekken van de jas.

Kinderen ontwikkelen ook vriendschappen met elkaar. Ze herkennen hun groepsgeenootjes en bij binnenkomst zijn de kinderen blij elkaar te zien. Er wordt door de grotere kinderen bewust gekozen naast wie men aan tafel zit of met wie men iets wil doen. Door de pedagogisch medewerker wordt natuurlijk in de gaten gehouden dat er geen kinderen buiten de groep komen te staan. Door dit samen spelen, dingen delen en elkaar helpen leert het kind zijn sociale kwaliteiten kennen en te ontwikkelen.

De pedagogisch medewerker kijkt en luistert goed naar zowel de individuele kinderen als naar de totale groep. Zij geven kinderen de ruimte om te leren omgaan met ruzietjes en conflicten. Kinderen zien en leren veel van elkaar, zij zien hoe een ander kind een situatie oplost. We hanteren hierbij de volgende uitgangspunten/ aandachtsgedieden:

Bij conflicten/ ruzies gaan we uit van het zelf oplossend vermogen van de kinderen; de p.m.'er komt pas in actie als blijkt dat de kinderen er zelf niet uitkomen.

Alert zijn op de verschillende rollen/ karakters van kinderen en hierop inspelen;

- Kinderen die niet voor zichzelf op kunnen komen: komen met hulpvraag of zoeken bescherming bij pedagogisch medewerker
- Kinderen die altijd zelf conflicten/ ongewenste situaties oplossen
- Kinderen die zich altijd aan andere kinderen aanpassen en dus nooit in conflict raken

Sociale competenties en omgeving

We beschikken over een binnen – en buitenruimte. Kinderen kunnen veilig en ongestoord spelen. Pedagogisch medewerkers bieden ook buiten verschillende spellen aan waarbij de sociale competenties van het kind wordt gestimuleerd, (kringactiviteiten, groepsspellen enz.). Daarnaast bieden we afwisseling in rustige plekken en actieplekken. De ruimte biedt kansen voor gezamenlijke en gevarieerde spelervaringen zoals imitatie/fantasiespel. Er zijn voldoende hoekjes waar 2 tot 4 kinderen samen iets kunnen doen, maar ook plekken waar je in grote groepen of alleen iets kunt doen. De pedagogisch medewerker hebben met de kinderen duidelijke afspraken gemaakt. Er mag ruimte zijn om lekker actief en druk te doen, echter er moet ook rekening gehouden worden met de andere kinderen in de groep die op dat moment meer behoefte hebben met rust. Door afspraken te maken over het gebruik van de ruimte, leren kinderen omgaan met de behoeften van anderen.

Sociale competenties en de activiteiten

Er is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel dan wel in kleine groepjes invullen. De activiteiten met de hele groep worden afgewisseld met activiteiten in kleine, wisselende groepen. Veel activiteiten zijn gericht op samen een spel doen, samen zingen of bewegen, waardoor het saamhorigheidsgevoel in de groep wordt vergroot.

Daarnaast stimuleren de verschillende activiteiten in de kleine of grote groep kinderen om onderling samen te werken, beurten te verdelen, naar elkaar te luisteren en ervaringen te delen. Er worden vaak kringspelletjes gedaan, zoals “Jan Huijgen in de ton” of “er zat een klein zigeunermeisje”. Het lijken simpele spelletjes, maar er zit zoveel in. Kinderen worden spelenderwijs bewust gemaakt van zichzelf en van hun invloed op andere kinderen en het deelnemen aan een groepsproces.

Sociale competenties en het spelmateriaal

Het spelaanbod sluit aan bij de wens om zowel individueel als gezamenlijk spel aan te bieden. Het spelmateriaal is uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht, houdt rekening met de diversiteit in leeftijd, sekse, sociale en culturele achtergrond. Puzzels, spelletjes, verkleedkleden, Playmobil, lego, poppen en auto's dragen bij aan de sociaal-emotionele

ontwikkeling. Spelmateriaal waarbij kinderen leren samenwerken of rekening houden met elkaar wordt ook geregeld ingezet.

C. Waarden, normen en cultuur

Om goed in de samenleving te kunnen functioneren is het nodig dat kinderen de waarden, normen en regels van de maatschappij waarin zij leven, leren kennen. Op de groep hebben kinderen de mogelijkheid om de cultuur waarin ze leven eigen te maken. Dit omdat kinderen te maken hebben met groepen en in een groep doen zich relatief veel 'leermomenten' voor, bijvoorbeeld bij conflicten tussen kinderen, maar ook in het samen beleven van leuke momenten zoals een feestje.

Eigen maken van normen en waarden en de pedagogisch medewerker

Pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke rol in het uitdragen en voorleven van waarden en normen. Jonge kinderen weten nog niet wat goed is en wat niet goed. Ze leren door ervaring en ontdekken waar grenzen zijn en wat er van hen verwacht wordt. De pedagogisch medewerkers geven het goede voorbeeld en leggen uit wat er van het kind verwacht wordt. Er worden afspraken gemaakt met het kind en we maken duidelijk wat de groepsregels zijn. Ongewenst gedrag zien wij niet los van het structureel aanleren van regels en gedrag op een positieve manier. Dit moet voor alle groepen duidelijk zijn. We streven dezelfde regels na en hetzelfde gedrag en we leren dat gedrag aan op een positieve manier. Als die aanpak duidelijk is, weet iedereen, juist de peuters, wat ongewenst gedrag is. Zijn deze regels en afspraken duidelijk, dan kunnen we handelen. Ook vinden we het belangrijk dat de pedagogisch medewerker en het gezin afspraken maken over omgangsvormen en elkaar inzicht geven in persoonlijke normen en waarden. We streven naar positieve gedragsondersteuning, waarbij we groepsmanagement combineren met sensitieve interacties.

Groepsmanagement:

- Preventieve proactieve aanpak: de ruimte is zo ingericht dat gewenst gedrag wordt gestimuleerd

Veilige en positieve omgeving:

- Aandacht voor gewenst gedrag, minimaliseren van aandacht voor ongewenst gedrag
- Structureel aanleren van regels en gedrag op een positieve manier
- Vooral gebruiken van positieve bevestiging en complimenten

Sensitieve responsiviteit:

- We tonen begrip voor de behoeften achter het gedrag van kinderen
- We kiezen een aanpak om hun gedrag aan te passen
- We informeren en werken samen met ouders

Blijft een kind hangen, ook na herhaalde verzoeken, in ongewenst gedrag, dan verbinden we er consequenties aan:

- We starten in het klein: wenkbrauw optrekken, kind aankijken, nee schudden
- Voor de veiligheid van het kind zelf of omgeving is het soms nodig fysiek te beperken. Bewust negeren of even kort apart zetten. Dat kan alleen als het geen gevaar oplevert voor het kind of anderen
- Corrigeren is nodig om regels te leren. We geven het geen groot podium. We spreken dichtbij aan, op ooghoogte, met duidelijke en zachte stem

Wanneer een kind gecorrigeerd moet worden zal de pedagogisch medewerker het kind vanuit de 'ik vorm' toespreken: Ik wil niet dat jij dit doet, want.../ ik vind... Gedrag dat gevaar/pijn oplevert voor het kind zelf of voor anderen wordt door de groepsleiding niet geaccepteerd. De pedagogisch medewerker zal het kind duidelijk maken dat dit niet mag en waarom dit niet mag. Ook hier weer door middel van de ik-boodschap.

Hoe precies gehandeld wordt is afhankelijk van verschillende factoren als leeftijd, ontwikkelingsfase, ernst van de situatie. De pedagogisch medewerkers passen hun handelswijze aan, aan wat het individuele kind op dat moment nodig heeft. Hierbij is van belang dat het negatieve GEDRAG van het kind wordt afgekeurd, niet het kind als persoon.

De pedagogisch medewerkers zijn terughoudend bij het ingrijpen bij conflicten zolang kinderen elkaar geen pijn doen of er onveilige situaties ontstaan. Bij een conflict zal de pedagogisch medewerker indien nodig ondersteunen bij het oplossen. Dit kan door kinderen te begeleiden in het zelf afspraken te laten maken met elkaar. Bijvoorbeeld “nog twee rondjes op de fiets en dan mag ik”. Kinderen worden zoveel mogelijk individueel op ongewenst gedrag aangesproken en niet voor de groep daar dit erg frustrerend voor een kind kan zijn. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd en de aard van het kind.

Eigen maken van normen en waarden en de andere kinderen

Duidelijkheid is belangrijk voor kinderen: wat zijn de regels, afspraken en omgangsvormen op de peutergroep? Pedagogisch medewerker leggen regels, afspraken en omgangsvormen aan de kinderen uit, leren de kinderen gewenst gedrag aan en leren met respect met elkaar om te gaan. Kinderen leren samenwerken, delen en respecteren. Hoe ga je om met elkaar in de groep? Peuters zijn ontvankelijk voor regels en dagelijkse rituelen. Binnen enkele dagen weten ze al welk liedje bestemd is voor het opruimen, dan wel het startsein is om in de kring te komen zitten.

Eigen maken van normen en waarden en de omgeving

De ruimtelijke omgeving is zo ingericht dat kinderen de mogelijkheid hebben om hun eigen omgeving vorm te geven en te kunnen oefenen met sociale rollen. Dit houdt in dat er verkleedkleden zijn en beroepsgericht speelgoed (winkelspullen, doktersspullen etc.). Kinderen leren op een speelse manier om te gaan met waarden en normen. Bijvoorbeeld: bij het spelen

met winkelspullen, hoort de klant te betalen. We leren de peuters om te gaan met materialen en de omgeving (wereld) om ons heen. Van de kinderen wordt verwacht dat ze voorzichtig omgaan met speelgoed of van andere kinderen en dat ze met respect omgaan met knutselwerken van andere kinderen (dus niet stukmaken). Wij willen kinderen leren met zorg om te gaan met de natuur en het milieu b.v. door geen takken van bomen te rukken en samen voor een schone, opgeruimde leefomgeving te zorgen.

Eigen maken van normen en waarden en het spelmateriaal

Spelmateriaal biedt de mogelijkheid om rollen uit het alledaagse leven te oefenen: keukenattributen, poppen, verkleedkleding ed. Er is voldoende materiaal aanwezig waar kinderen zich mee kunnen identificeren, het biedt de mogelijkheid tot rollenspellen en imitatiespel. Pedagogisch medewerker leren kinderen bewust om te gaan met het gebruik van materiaal, dit door afspraken te maken over het kiezen, gebruik en opruimen ervan. Kinderen ervaren de vrijheid om met al het speelgoed te spelen, wij maken hierin geen onderscheid in 'jongens en meisjes speelgoed'.

D. Persoonlijke competenties

Met persoonlijke competenties worden bedoeld: sociaal-emotionele, cognitieve, creatieve, motorische en taalvaardigheden. Zie ook het hoofdstuk Ontwikkelingsstimulering. Kortom het gaat om: weten wat je kunt, weten wie je bent, hoe reageer je op anderen en andere situaties, wat interesseert je, wat vind je leuk, wat maakt je blij, boos of verdrietig en waarom. Zelfstandigheid en zelfvertrouwen zijn hier kernwoorden.

Persoonlijke competenties en de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker stimuleert de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen van het kind, door op een positieve manier in te gaan op initiatieven van het kind ('dat heb je mooi gemaakt') en door het kind uit te dagen om nieuwe dingen te proberen. De pedagogisch medewerker laat het kind zoveel mogelijk vrij in dit proberen en ontdekken. Zij stimuleert dit door het geven van tips of het bieden van uitdaging. Zo leert het kind zijn persoonlijke kwaliteiten kennen en ontwikkelen. Door kinderen verantwoordelijkheid te geven over de dingen die ze (bijna) kunnen, ontwikkelen ze zelfvertrouwen.

Wanneer deze ontdekkingsreis ten koste gaat van de veiligheid of wanneer de ontwikkeling van het kind zelf of van andere kinderen in gevaar komt, zal de pedagogisch medewerker ook de grens aangeven. Zij zal het kind uitleggen waarom zij dit niet wil en biedt het kind vervolgens, als het mogelijk is, een alternatief aan.

Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerker gevoelig is voor wat een kind al wel en nog niet kan. Dit houdt in: niet té snel hulp bieden, om het kind te leren om niet meteen op te geven, maar te kijken of het op een andere manier kan. Aan de andere kant betekent dit dat kinderen niet (té) gefrustreerd raken en wel de gelegenheid krijgen om hulp te vragen en te ontvangen.

Persoonlijk competentie en de andere kinderen

Kinderen leren van elkaar binnen de groep. Ze leren om te gaan met emoties en gedrag van zichzelf en van anderen. Ze leren om te gaan met zaken zoals: luisteren naar volwassenen, op je beurt wachten, deel uitmaken van een groep, delen (eerlijk delen, verdelen, uitdelen, samen delen), je aanpassen aan de gebruiken van de groep, accepteren van je rol als jongste/oudste/kleinste/ grootste van de groep. Door de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen dat de kinderen creëren, zijn ze in staat allerlei typen problemen aan te pakken. Ze kunnen zich makkelijker aanpassen aan veranderende omstandigheden.

Persoonlijk competentie en de omgeving

De groepsruimte en het (spel)materiaal dienen enerzijds het kind uit te dagen om ermee aan de slag te gaan en om te verkennen. Aan de andere kant is het materiaal vertrouwd, haalbaar en gericht op herhaling. Kinderen moeten hun mogelijkheden kunnen ontdekken, zonder overspoeld te worden door té veel nieuwe dingen. De ruimte is erop gericht om in kleine groepjes in hoekjes te kunnen spelen of alleen. De kinderen kunnen gedurende dag vrij spelen in de diverse hoekjes met verschillende ontwikkelingsmaterialen. De ruimten worden onder andere ingericht naar aanleiding van het thema. Doordat de verschoningsruimte naast de groepsruimte zit, kunnen kinderen zelfstandig naar het toilet en naar de kraan terwijl de pedagogisch medewerker toch een oogje in het zeil houdt. In de groepsruimten vind je vrijwel al het materiaal op ooghoogte, zodat kinderen zelf kunnen kiezen en pakken. Ook contact met de samenleving buiten de opvangomgeving zijn in dit kader van belang. Met de peuters verlaten we de groepsruimte om een wandeling te maken, we gaan naar de kinderboerderij of speeltuin in de buurt.

Persoonlijke competentie en activiteiten

Activiteiten die vooral veel mogelijkheden bieden voor het verder ontwikkelen van persoonlijke competenties zijn bijvoorbeeld, samenspel, fantasiespel, drama, naspelen/meespelen. Door te leren verliezen en winnen, door lastige situaties zelf op te lossen, door grenzen te verkennen en te verleggen en mogelijkheden te ontdekken, door dingen zelf te maken en daar complimenten voor te krijgen, leren kinderen wat zij kunnen en wie ze zijn. Peuters krijgen geleidelijk aan steeds meer behoefte om de eigen gang te gaan, zelfstandig te zijn. Ze willen klauteren en klimmen en ervaren wat je allemaal kunt doen. De p.p. 'er laat ruimte aan het kind voor eigen initiatief en eigen ideeën met betrekking tot het aangaan en uitvoeren van een activiteit. Dit om het kind in de ontwikkeling te stimuleren. Naast vrij spelen wordt de kinderen een of meerdere keren per dag een gerichte activiteit aangeboden meestal naar aanleiding van de kernactiviteiten van het thema. Met deze gerichte activiteiten proberen wij de motorische, sociale, emotionele en de taalontwikkeling te stimuleren.

Vaardigheden pedagogisch medewerkers

Om te werken aan de pedagogische basisdoelen maken de pedagogisch medewerker gebruik van 9 contactprincipes. De meeste essentiële vaardigheden zijn:

1. Contact initiatieven herkennen
2. Aankijken
3. Ontvangen/spiegelen van initiatieven en aansluiten bij initiatieven van het kind
4. Beurten geven en beurten verdelen
5. Afstemmen op de ontwikkeling van het kind
6. Positief leidinggeven
7. Instemmend benoemen
8. Positief labelen
9. Waarderen/sociaal attent zijn.

Van de pedagogisch medewerker worden de volgende interactievaardigheden verwacht:

- **Sensitieve responsiviteit (SR)**

- Gevoel hebben voor waar het kind zich mee bezig houdt
- Plezier hebben in wat kinderen doen
- Reageren op aandacht zoekend gedrag van kinderen
- Geven en ontvangen (dialoog)
- Rustig en geduldig kinderen de tijd geven
- Positieve aandacht voor alle kinderen

Respect voor autonomie (RA)

- Aansluiten bij behoeften, voor keuren of het temperament van individuele kinderen
- Gelegenheid geven om zelf problemen op te lossen
- Zelf keuzes en plannen laten maken
- Het kind volgen of de leiding geven
- Gelegenheid geven om te helpen en bij te dragen aan de groep/aan het geheel

Grenzen stellen (GS)

- Een aantal duidelijke regels en afspraken
- Benoemen wat gewenst gedrag is
- Duidelijke rituelen (bijv. Aan het begin van de dag)
- Voorbeeldgedrag
- Voorkomen van problemen
- Dagprogramma wat aansluit bij de behoeften van de kinderen
- Inrichten van de ruimte
- Ondersteunen van positieve relaties tussen de kinderen

Praten en uitleggen (PU)

- Verwoorden wat er feitelijk gebeurt
- Verwoorden wat je gaat doen
- Kijken verwoorden vanuit het perspectief van het kind
- Verwoorden van gevoelens van kinderen

- Vertellen en voorlezen van verhalen
- **Ontwikkelingsstimulering (OS)**

P.P'ers hebben verschillende middelen om spontaan spel en leren bij de kinderen te ontlokken. De belangrijkste zijn:

- De inrichting en indeling van de ruimte
- De groepsindeling en het dagritme
- Observeren, doelen stellen en plannen
- Kansen creëren en grijpen
- Aansluiten bij de zone van naaste ontwikkeling

4. Ontwikkelingsstimulering

VVE-programma Startblokken

Met het VVE- programma Startblokken stimuleren we de brede ontwikkeling van kinderen met thema's die afgestemd zijn op hun belevingswereld. Het programma geeft bouwstenen zodat we zelf kunnen bepalen wat voor onze groepen het meest passende aanbod is. Daarbij geeft spel steeds mogelijkheden om activiteiten in te vullen. We richten de thema's in zoals in 'Basisontwikkeling voor peuters en de onderbouw' beschreven staat:

- Kinderen hebben betekenisvolle, gezamenlijke activiteiten nodig om tot ontwikkeling te komen en te leren.
- Volwassenen bemiddelen. Zij zoeken naar aanbod dat voor de kinderen zelf interessant en van betekenis is en stimuleren dat ze zich daarbinnen goed ontwikkelen en veel leren.
- Het doel is de brede ontwikkeling: basiskenmerken, persoonsontwikkeling en kennis en vaardigheden in samenhang. Want ontwikkeling is een samenhangend geheel. Het gaat om 'hoofd, hart en handen'.

Bouwstenen

Voor activiteiten die ontwikkelingswaarde hebben voor jonge kinderen zijn binnen Startblokken geordend in een zestal groepen die cruciaal zijn in de ontwikkelingsperiode van peuters en de onderbouw:

- Manipulerend spel en rollenspel
- Constructieve en beeldende activiteiten

- Gespreksactiviteiten
- Lees/ schrijfactiviteiten
- Reken/ wiskundeactiviteiten
- De eerste onderzoeksactiviteiten

Kernactiviteiten

Ze beginnen eenvoudig bij de peuters en bouwen zich uit gedurende de periode van 2,5 tot 7 jaar. Bij spel bijv. gaat het van manipulerend spel, naar rolgebonden handelingen, rollenspel en constructiespel naar bewuste leeractiviteiten.

Deze kernactiviteiten stimuleren de ontwikkeling van kinderen op het gebied van:

- Taal (mondelinge taalvaardigheid, ontluikende een beginnende geletterdheid)
- Rekenen (getallen, meten, meetkunde)
- Sociaal-emotionele ontwikkeling (zelfbeeld/identiteit, zelfstandigheid, sociaal gedrag/sociale vaardigheid, werkhouding en concentratie)
- Motoriek: groot (zoals lopen, klimmen, springen en gooien), klein (zoals bouwen, tekenen, knippen, vouwen en een potlood vasthouden)

Naast de kernactiviteiten is thematiseren ook een bouwsteen voor het ontwikkelingsgericht aanbod. Gezamenlijke activiteiten en een gemeenschappelijk verhaal stimuleren de ontwikkeling van communicatie en taal. Plannen voor het activiteitenaanbod maken we op meerdere momenten per jaar, voor een periode van ca zes weken. We maken dan gebruik van een voorbereidingsformulier waarop in grote lijnen de kernactiviteiten beschreven staan.

Ieder thema kan per groep gedurende de periode uitgediept worden en we kijken daarbij dan naar de inbreng en interesses van de kinderen. Bij elk thema moeten de kernactiviteiten in de groep aanwezig zijn. Vaak hangen activiteiten met elkaar samen; als je een winkel in de groep hebt en er staat een kassa en de kinderen maken bonnetjes dan ben je bezig met spel, schrijven en rekenen. We beginnen elk thema met 5 startactiviteiten en een afsluiting die we gezamenlijk voorbereiden zoals een toneelstuk, een film, een tentoonstelling, etc.

Het volgen van de ontwikkeling

Met Kijk! 0-4 jaar volgen wij de ontwikkeling van onze peuters. We observeren op systematische wijze verschillende aspecten van de ontwikkeling van kinderen. Deze observaties, zowel dagelijks als over een langere periode, geven informatie of een kind goed in zijn /haar vel zit, of het zich uitgedaagd voelt door de activiteiten en of er signalen zijn die wijzen op een risico voor de ontwikkeling.

Deze gegevens vormen de basis voor uitspraken over het verloop van de ontwikkeling. Dit doen wij ten minste tijdens de groepsbesprekingen, en indien nodig eerder, met de zorgcoördinator. Deze besprekingen zijn er twee keer per jaar. Ieder kind en zijn/haar ontwikkeling komt aanbod.

Beredeneerd aanbod

Stichting leerplanontwikkeling (SLO) heeft aanbod doelen ontwikkeld voor peuters voor o.a. taal, rekenen, motoriek, kunstzinnige vorming. Tijdens onze themavoorbereiding bedenken we bij een selectie van aanbod doelen kernactiviteiten. De aanbod doelen komen meerdere keren voor gedurende de 1,5 jaar dat de peuters bij ons zijn. Diezelfde doelen maar dan op een hoger niveau worden ook bij de kleuters in de themavoorbereiding meegenomen.

Differentiatie

Deze differentiatie vullen we in door de groep regelmatig op te delen in kleinere groepjes. Deze kleinere groepjes kunnen wisselend in niveau zijn of we maken groepjes op hetzelfde niveau. In kleinere groepjes die we begeleiden is er meer rust en aandacht om de ontwikkeling te stimuleren. Daarom maken we groepjes tijdens de beeldende activiteiten, de leesactiviteiten en activiteiten aan de grote tafel tijdens het speelwerkuur. Op basis van onze observaties en registraties in Kijk! Bekijken we wat ze nodig hebben om hun ontwikkeling een stapje verder te brengen. Hiervoor gebruiken we de groepsrapportages. Een ontwikkelingsproces verloopt geleidelijk en neemt meestal langere tijd in beslag. Alleen door gedurende een langere periode naar een kind te kijken, kunnen we zien of er ontwikkeling is. Mijlpalen in Kijk! zijn ingekaderd binnen de doelen van het SLO, verdeeld over de vier ontwikkelingsdomeinen. Deze doelen gebruiken wij ook in het thematiseren van onze activiteiten.

Meertaligheid

Veel van de peuters zijn twee- of meertalig en komen voor het eerst met de Nederlandse taal in aanraking bij ons. We hebben een gestructureerde aanpak met Startblokken om de taalontwikkeling te stimuleren. Thematisch werken helpt om de woordenschat te vergroten door woorden in een netwerk herhaald aan te bieden. Deze woorden, met name doe-woorden en woorden met concrete afbeeldingen, bieden we steeds aan in wisselende contexten. In ons taalaanbod onderscheiden we vier fasen vanaf het moment dat het kind zich op zijn of haar gemak voelt en praten als leuk ervaart. In alle fasen is goede (non-)verbale interactie belangrijk. In de verschillende fasen hebben kinderen wel verschillende behoeften als het om (non-)verbale taalaspecten gaat. De woordenschat ontwikkelt zich door deze fasen heen.

In de eerste fase noemen we het wen-taal. Het begrijpen van de Nederlandse taal begint op gang te komen, maar het kind spreekt het nog niet. In de wen-fase gaat het om het bieden van een goed passend taalaanbod, zodat het begrip van het kind kan groeien. Dit doen we bijvoorbeeld door 'doe-taal' te gebruiken of met ritueel taalgebruik waarbij we steeds dezelfde zin gebruiken wanneer een vast ritueel begint. Ook gebruiken we liedjes om vaste rituelen af te ronden en te starten. De nadruk ligt op de woorden die het kind nodig heeft om zich snel op zijn of haar gemak te voelen. Wij zullen in deze fase het kind niet bewust uitlokken om al Nederlands te spreken. Als het kan gebruiken we de moedertaal om het wennen te vergemakkelijken.

In de tweede fase staat de redzaamheidstaal centraal. Het kind begrijpt het Nederlands redelijk en het spreken is op gang gekomen. De kinderen kunnen alledaagse voorwerpen in de directe

omgeving en hun eigen behoeften eenvoudig benoemen. In deze fase blijft een goed passend taalaanbod het belangrijkste, zoals bijvoorbeeld met routines en ritueel taalgebruik. Woorden blijven zoveel mogelijk gekoppeld aan dagelijkse situaties. Daarnaast proberen we enige Nederlandse taal van het kind uit te lokken, zodat niet alleen het passieve taalgebruik bevorderd wordt, maar ook het actieve taalgebruik. We proberen kinderen zich zekerder te laten voelen in het nemen van het initiatief tot Nederlandstalig contact.

De derde fase staat de omgangstaal centraal. Het kind spreekt al redelijk Nederlands. Het gebruikt korte zinnen en kan gebeurtenissen in het heden en nabije verleden benoemen. In deze fase kunnen wij kleine gesprekjes voeren met kinderen. Bij die gesprekjes zullen wij het taalgebruik van het kind met ons taalaanbod verrijken. In deze en de volgende fase beginnen de kinderen regelmatig zelf met de interactie. Bij de woordenschat letten we op de woorden die nodig zijn voor deze omgangstaal en om mee te kunnen doen in de groep.

Bij de vierde fase spreken we over leertaal. In deze fase kan het kind ook praten over dingen die niet op het moment zelf aanwezig zijn, kan het bedenken wat er zou kunnen gebeuren in een verhaaltje, kan het verbanden beschrijven en zich verplaatsen in de gedachten of gevoelens van een ander. Kinderen hebben in deze fase behoefte aan verbreding en verdieping van de woordenschat.

5. Kwaliteit en overige wettelijke eisen

Kwaliteitscyclus Interne kwaliteit

We monitoren onze kwaliteit door gebruik te maken van het 4 stappenplan Plan Do Check Act.

Plan

We bereiden onze thema's voor door verschillende spelscripts te bedenken. Deze spelscripts vertalen we naar onze weekplanning met vaste onderdelen. Hieruit maken we een dagplanning.

Do

We voeren zoveel mogelijk uit zoals in de dagplanning staat. We behouden tegelijk de flexibiliteit daar waar de betrokkenheid van de peuters hoog is, ons aanbod aan te passen. Deze aanpassingen houden we bij en nemen we mee bij de evaluatie.

Check

We registreren en observeren hoe de uitvoering in de praktijk verloopt. De pedagogisch-beleidsmedewerker/coach observeert deze uitvoering ook.

Act

We evalueren de thema's met elkaar volgens vaste stappen. We registreren de evaluaties en stellen op basis hiervan onze volgende themaplanning bij.

GGD- inspectie

Alle organisaties voor kinderopvang, waaronder ook onze voorschoolse educatie, krijgen jaarlijks bezoek van de GGD-inspecteur. De Gemeentelijke Gezondheidsdienst, de GGD, controleert of de locatie voldoet aan de landelijke kwaliteitseisen. De inspecteur komt langs zonder het eerst te melden en controleert op:

- Pedagogische praktijk
- Beroepskracht-kindratio
- Groepsgrootte
- Beroepskwalificaties
- Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)
- Veiligheid en Gezondheid (RI&E)

Na het onderzoek maakt de GGD-inspecteur een rapport. Dit rapport is openbaar en kunt u vinden op onze website. Het rapport staat ook op de website van het Landelijk Register Kinderopvang.

Omvang Voorschoolse educatie

Vanaf 1 augustus 2020 dienen gemeenten een minimaal aanbod te realiseren van 16 uur voorschoolse educatie per week, oftewel 640 uur per jaar verdeeld over 40 weken. Er is gekozen om alle kinderen met een indicatie van 2,5 tot 4 jaar hetzelfde aantal VE- uren aan te bieden. Kinderen met een indicatie komen 5 dagdelen per week, kinderen zonder een indicatie komen 2 dagdelen per week.

Openingstijden

Ochtend: ma t/m vrijdag 08.12 – 11.30 uur.

Middag: ma t/m vrijdag 12.12– 15.30 uur

Peutergroepen Het Startblok heeft 3 groepen, deze groepen hebben hetzelfde aantal uren aan VVE.

MUIS

Maandagochtend, dinsdagmiddag, woensdagmiddag, donderdagmiddag en vrijdagochtend

KIKKER

Maandagmiddag, dinsdagochtend, woensdagochtend, donderdagochtend en vrijdagmiddag

NIJNTJE

maandagochtend, dinsdagochtend, woensdagochtend, donderdagochtend en vrijdagochtend

Een dagdeel is 3 uur en 18 minuten. Dit betekent dat een VVE kind 16 uur en 30 minuten per week VVE aanbod krijgt, op jaarbasis is dit 660 uur. Tijdens schoolvakanties en Nationale vrije dagen zijn wij gesloten. De peutergroepen zijn 6x per jaar extra gesloten i.v.m. studiedagen en

vieringen binnen de school, deze dagen betalen ouders niet. Wij bieden in totaal 640 uur aan opvang per jaar aan.

6. Personeel en groep samenstelling

Samenstelling team

Ons team bestaat uit vaste pedagogisch medewerkers, een coördinator en een pedagogisch beleidsmedewerker/coach. De leden van het team verschillen in leeftijd, ervaring en vaardigheden. Elke groep heeft dagelijks een dubbele bezetting (minimaal twee gekwalificeerde pedagogisch medewerkers) eventueel aangevuld met stagiaires en/of vrijwilligers.

Opleiding

Iedere pedagogisch medewerker moet minimaal in het bezit zijn van een afgeronde MBO 3-opleiding met pedagogische achtergrond en beschikt over een VE- certificaat Startblokken van Basisontwikkeling of is bereid hiervoor scholing te volgen. Jaarlijks volgen zij een E.H.B.O cursus of herhaling gericht op het verlenen van eerste hulp aan het jonge kind. Vanaf 1 januari 2025 geldt de Taaleis 3F Nederlands voor Pedagogische Medewerkers in de kinderopvang. Naast de taaleis IKK kent de voorschoolse educatie ook een taaleis. Naast de mondelinge taalvaardigheid op niveau 3F/B2 heeft het ministerie van OCW ook leesvaardigheid op dit niveau verplicht.

VOG

Iedereen die werkzaam is binnen onze locatie is in het bezit van een geldig Verklaring Omtrent Goed Gedrag (VOG) en ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang.

Stagiaires & Vrijwilligers

Op onze locatie zijn jaarlijks één of meerdere stagiairs aanwezig die het vak van pedagogisch professional leren. Dit kunnen stagiaires zijn van Mbo-opleidingen zoals Helpende, Welzijn & Zorg, PW, opleiding Onderwijsassistent. Ze voeren verzorgings- en begeleidingstaken uit en assisteren bij activiteiten. Dat doen ze onder verantwoordelijkheid van de pedagogisch professionals, zij zijn altijd in de buurt. Naarmate de opleiding vordert, neemt de zelfstandigheid van de stagiairs toe. Elke stagiair heeft een interne stagebegeleider.

Wij zijn een Calibris erkend leerbedrijf en kunnen gebruik maken van vrijwilligers. Dit zijn vrijwilligers die een afgeronde relevante Mbo-opleiding hebben, minimaal op niveau 3. In het vrijwilligersbeleid zijn afspraken vastgezet en rechten en plichten genoteerd. De vrijwillig(st)er werkt altijd ondersteunend aan de twee pedagogische professionals op de groep.

Groepsgrootte en beroepskracht/vrijwilliger-kind-ratio

Bij een volledige bezetting van de groep (maximaal 15 kinderen) zijn twee gediplomeerde pedagogisch medewerkers aanwezig. Bij een halve groep (maximaal 8 kinderen) kan volstaan

worden met één gediplomeerde pedagogisch medewerker aangevuld met een stagiaire of een vrijwilligster. Nieuwe kinderen die wennen op de groep tellen mee in de Beroepskracht Kind Ratio. Dit betekent dat het maximaal aantal kinderen altijd 15 mag zijn.

Achterwacht

Wanneer er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is en de kind leidster ratio's niet worden overschreden, is de achterwachting van toepassing. Deze regeling houdt in dat in geval van calamiteiten er een achterwacht beschikbaar is, die binnen 15 minuten de kinderopvang kan bereiken. Dit hebben wij ingericht door back-up vanuit de coördinator, Pedagogisch Beleidsmedewerker op locatie en directeur, conciërge en onderwijsassistenten vanuit de basisschool.

Verlaten van de stamgroep

Kinderen verblijven gedurende hun periode in de peuterspeelzaal op dezelfde groep en bij voorkeur bij dezelfde mentor. Het ruilen van dagdelen is hierom niet mogelijk. Bij het verlaten van de groep (bijvoorbeeld bij het buitenspelen of een activiteit in de gymzaal) geldt dezelfde beroepskracht kind ratio (BKR) als binnen de groep. Bij uitstapjes buiten de school vragen wij aan de ouders om mee te gaan als vrijwillige begeleiding. Wij streven hierbij naar maximaal 2 kinderen per volwassene. Ouders geven vooraf toestemming dat hun kind onder onze verantwoordelijkheid mag deelnemen aan een uitstapje. Onze beroepskrachten vervoeren geen kinderen per auto of fiets. Ook verlaten zij de opvanglocatie niet met één of meerdere kinderen individueel (vier ogen principe).

Samenvoegen van groepen

Het kan voorkomen dat het totaal van de 2 ochtendgroepen uitkomt op minder dan 15 kinderen. Er kan dan gekozen worden om de groepen samen te voegen. Dit is afhankelijk van de samenstelling en het programma van de dag. Het welbevinden en de veiligheid van de kinderen staan altijd voorop. Onze peuters zijn gewend om met elkaar buiten te spelen, de kinderen zijn zo in de gelegenheid om ook buiten hun stamgroep vriendschappen te ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers, coördinator en PBM zijn voor alle ouders en kinderen bekende vertrouwde gezichten.

Vier-ogenprincipe

Volgens de wet moet er gewerkt worden met het Vier Ogenprincipe. Het vier-ogen principe betekent dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren in de dagelijkse opvangsituatie. Op deze locatie is het vier-ogenprincipe als volgt geregeld: er zijn altijd twee pedagogisch medewerkers /stagiaires/ vrijwilligers op de groep. Er zitten ramen in de deuren en het team werkt open met elkaar zodat er, indien nodig, snel iemand bij kan springen.

Pedagogische Beleidsmedewerker

De wet IKK verplicht sinds 1 januari 2019 de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach voor alle kinderopvangorganisaties. Het minimumaantal uren is wettelijk vastgelegd. Per 1 januari 2022 geldt een extra urennorm voor de VE. Dit is wettelijk vastgelegd in

het Besluit tot Wijziging van het Besluit Basisvoorwaarden Kwaliteit Voorschoolse educatie. Het Startblok heeft gekozen om de taken voor pedagogische coaching en taken voor coaching en beleidsvorming volgens de wet Besluit VE door de beleidsmedewerker/coach VE uit te laten voeren. Op onze locatie is een coaching planner aanwezig.

Urenberekening per 1 januari 2025 (pedagogisch beleidsmedewerker/ coach/VE)

Wet IKK

- Per locatie pedagogische beleidsvorming 50 uur
 - Pedagogische coaching is 10 uur per fte.
- Omvang fte op de groep is 3,72 uur.
Totaal beschikbaar voor pedagogische coaching	37,20 uur wordt 38
Totaal	88

Wet tot Besluit tot wijziging Besluit Basisvoorwaarden Kwaliteit Voorschoolse Educatie

- Per doelgroeppenter 10 uur.
 - Aantal doelgroep peuters per 1-1-2026 is 39
Totaal beschikbaar	390 uur

Totaal uren PBM Het Startblok afgerond 478 uur

Doelstelling

Doel van de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker/ coach VE is: indirect en direct bijdragen aan het neerzetten van een sterk pedagogisch- educatieve omgeving waarin kinderen met (risico op) achterstanden zo goed mogelijk worden voorbereid op school. De gemeente Schiedam heeft gekozen voor de volgende thema's:

- Ontwikkeling, taal, activiteiten
- Ouderbetrokkenheid
- Doorgaande lijn tussen voor- en voerschoolse educatie
- Ondersteuning

Groepscoaching

Observeren en coachen van de pedagogisch medewerkers per tweetal of werkgroepjes. Dit is zowel coaching onder de wet IKK. Dan gaat het vooral om coachen basale interactievaardigheden die vallen onder de basisdoelen. Als onder de Wet Besluit tot Wijziging Besluit Basisvoorwaarden Kwaliteit Voorschoolse Educatie. Dan is het met name het coachen van de themavoorbereiding naar zelfstandig voorbereiden.

Beleidsvorming

- Advisering en ontwikkeling pedagogisch beleidsplan
- Opstellen coachingsplanner
- Bijhouden uren
- Opzetten, afstemmen en onderhouden van de kwaliteitscyclus voor doelgericht en cyclisch blijven werken aan de ontwikkeling van kinderen m.b.v. Startblokken
- Volgen wet- en regelgeving
- Ondersteuning bij uitwerken en borgen VE-thema's
- Ontwikkeling hulpmiddelen voor pedagogisch medewerkers
- VE- gerelateerde (bij)scholing pedagogisch medewerkers
- Meertalige kind en ouderbetrokkenheid
- Evaluatie beleidsontwikkeling pedagogisch beleidsplan en Ve-beleid

7. Het wennen op de groep

Starten

Om het wennen op te bouwen komt het kind de eerste keer samen met de ouder voor anderhalf uur op de groep. De volgende dag blijft de ouder ongeveer een half uur en neemt dan afscheid. De derde keer wordt het kindje tijdens de inloop gebracht en wordt er op gebruikelijke manier afscheid genomen. Voor sommige, jonge kinderen kan het alleen zijn in een andere, onbekende omgeving zonder de ouder spannend zijn. Er zijn nieuwe prikkels en sommigen komen voor het eerst in aanraking met de Nederlandse taal. We ondersteunen het kind om vertrouwen op te bouwen dat de ouder, wanneer het weggaat, ook weer terugkomt. Soms is dit vertrouwen er na 1 week, soms kan het langer duren. We gaan uit van een periode van 4 tot 6 weken totdat het kindje zonder te huilen op de groep is. Onze ervaring is dat deze periode van wennen bij ieder kind anders verloopt en is vooraf vaak lastig in te schatten.

Algemene afspraken tijdens het wennen:

- Wenselijk is om 1 ouder als contactpersoon te hebben
- De mentor van het kind treedt op als contactpersoon naar ouders toe
- Als dit niet lukt, bijvoorbeeld omdat de mentor afwezig is, zorgen we voor overdracht en afstemming
- We houden steeds goed contact met ouders en overleggen wat de te nemen stappen zijn
- Ouders zijn bereikbaar en bereid om (snel) te komen wanneer dit wenselijk is

Stappenplan wanneer het kindje langer nodig heeft om te wennen

Wanneer het kindje langer dan 20 á 30 minuten blijft huilen, ontroostbaar is en niet af te leiden, wordt de ouder gebeld. In overleg met de ouder bespreken we het vervolg van het wennen. Soms is het meegeven van een knuffeltje of speentje voldoende, voor een ander kind werkt weer iets anders. Soms moeten we het wennen in kleinere stapje opbouwen.

Een voorbeeld van een wenschema

Stap 1	Ouder en kind blijven samen in de groep, ongeveer 1 ½ uur. Het doel is om het kind te laten ervaren dat de omgeving veilig en vertrouwd is. Zelfstandig spelen en contacten maken is in deze stap belangrijk.
Stap 2	We oefenen het alleen blijven. De tijden worden opgebouwd naar 5, 10, 15 minuten voordat de ouder terugkomt.
Stap 3	Het kind komt en neemt afscheid op de gebruikelijke tijden. De ouder blijft bereikbaar.

Binnen de wenperiode van 4 tot 6 weken kan het voorkomen dat de verlatingsangst van een kind aanwezig blijft of erger wordt, ondanks de inzet van de groep en de ouders. Ons uitgangspunt hierin is dat het welzijn van het kind altijd voorop staat. De coördinator kan het besluit nemen om de plaatsing (tijdelijk) te annuleren en het kindje na een periode van 3 tot 6 maanden opnieuw uit te nodigen om te komen wennen.

8. De doorgaande lijn

In onze peutergroepen is de ontwikkeling breed: kinderen leren niet alleen praten of tellen, maar vooral om zich veilig te voelen, zich te uiten, samen te spelen en zelfstandig te worden. De basis die wij in onze peutergroepen leggen vormt de voedingsbodem waarop de verdere ontwikkeling in groep 1 kan bloeien. Onze gezamenlijke ambitie is dat elk kind, ongeacht startpositie of thuissituatie, met vertrouwen kan beginnen in groep 1. Wij willen kinderen de tijd en ruimte geven om in hun eigen tempo te groeien. Niet ieder kind is bij binnenkomst even ver, maar iedere stap vooruit telt. We streven ernaar dat kinderen bij de overgang naar de basisschool:

- Zich veilig en zelfverzekerd voelen in een nieuwe omgeving
- Zich kunnen uiten in woorden, gebaren of spel
- Zich kunnen concentreren op een activiteit
- Eenvoudige regels begrijpen en kunnen volgen
- Enige mate van zelfstandigheid tonen (eten, toilet, jas aan/uit)
- Nieuwsgierig zijn en plezier beleven aan ontdekken en leren

Als school en collega's staan we met elkaar in verbinding. We maken gebruik van elkaars expertise en leren samen. Bij de overgang naar groep 1 is er voor ieder individueel kind een warme overdracht en blijven wij betrokken en dichtbij. Bij kinderen met extra ondersteuningsbehoeften werken wij samen. De overdracht richt zich op kansen en ontwikkelbehoeften, niet op diagnoses of beperkingen. Regelmatig vindt overleg plaats tussen zorgcoördinator en intern begeleider om de samenwerking te evalueren.

9. Vragen en Klachten

Voor het geval zich, van welke aard dan ook, een probleem voordoet, kunt u het beste contact opnemen met de desbetreffende persoon. De meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school zullen in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel of directie afgehandeld kunnen worden. Desgewenst kunt u contact opnemen met de vertrouwenspersoon van de school. Haar naam is Hasna Ghaleb. Via de mail is zij te bereiken op h.ghaleb@primoschiedam.nl. Bekijk u onze website voor meer informatie en de klachtenregeling. <https://www.startblokschiedam.nl/onze-ouders/klachtenregeling/>

Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht, niet mogelijk is of als de behandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan men in contact treden met leden van de klachtencommissie van het bestuur van Stichting PRIMO <https://www.primoschiedam.nl/onze-ouders/klachten/>

Obs Het Startblok en onze peuteropvang maakt deel uit van Stichting Primo Schiedam. De overkoepelende stichting voor al het openbaar (speciaal) basisonderwijs in Schiedam.

Stichting Primo Schiedam

Burgemeester van Lierplein 77

3134 ZB Vlaardingen

[010-426 04 46](tel:010-4260446)

info@primoschiedam.nl

www.primoschiedam.nl

Versie: December 2025